

**ISTORIA SECȚIEI DE PSIHIATRIE A SPITALULUI
UNIVERSITAR DE URGENȚĂ MILITAR CENTRAL „Dr.
CAROL DAVILA” BUCUREȘTI**

PROFESOR COORDONATOR

Prof. univ. Dr. Adela Magdalena Ciobanu

Autori: Lomota Roxana, Robu Andreia, Dantis Andreea, Din Claudia, Bodeanu Catalina,
Mocanu Viviana, Bara Roxana, Stan Mihaela, Muja Ciprian, Siboiu Alina, Ion Gratiela, Issa Oana,
Pitigoiu Delia, Costache Mircea, Tudor Mircea, Tudorache-Ivanov Teodora, Alexe Daniela

Istoria Secției de Psihiatrie a Spitalului Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila” București

Scurt istoric al Spitalului Universitar de Urgență Militar Central „Dr Carol Davila” București:

La 13 septembrie 1831, domnitorul țării îl însărcinează pe șeful oștirii, Spătarul Alexandru Ghica, să organizeze de urgență „Spitalul pentru oastea pământească“. Ca urmare, acesta îi ordonă doctorului Johann Georg Andreas Grūnau să întocmească proiectul spitalului ostășesc, prima instituție de acest fel din țară.

Spitalului Militar avea să se numească, pentru început, „Lazaretul Regimentului I“. În perioada 1831–1832, Spitalul Militar funcționează inițial în Spitalul Filantropia, apoi în Mănăstirea Mărcuța și, ulterior, la Beilic, fostul palat al oaspeților turci. Începând cu toamna anului 1834, Spitalul Militar se mută, pentru următorii 25 de ani, în clădirea Mănăstirii Mihai Vodă.

Primul șef al noii instituții, doctorul Georg Johann Andreas Grūnau (1784–1857), asigură conducerea între 1831 și 1837. Medicul german este primul organizator al Serviciului medical militar având și o contribuție importantă, mai puțin cunoscută la începuturile învățământului medical militar din Țara Românească.

El organizează pregătirea profesională a primilor ostași sanitari și a felcerilor, în lazaretele oștirii, anticipând demersurile ulterioare ale lui Carol Davila. Introduce și regulamentul serviciului interior al spitalului ostășesc de la Mihai Vodă. În anul 1851, la solicitarea comandantului spitalului, ia ființă primul serviciu permanent de gardă, în vederea asigurării asistenței medicale în regim de urgență.

În 1853, domnitorul Barbu Știrbei l-a numit pe doctorul de origine franceză Carol Davila în fruntea spitalului. Timp de 29 de ani, Davila a demonstrat o remarcabilă capacitate de organizare și planificare, elaborând primul regulament modern pentru funcționarea Spitalului Militar. Acest regulament a structurat spitalul pentru a asigura două funcții organice esențiale: asistența medicală chirurgicală și cea de medicină internă.

Prin eforturile sale, a fost pusă în aplicare o infrastructură materială și logistică adecvată, destinată atât perioadelor de pace, cât și de război. Carol Davila a fondat Școala Națională de Medicină și Farmacie, contribuind semnificativ la dezvoltarea și îmbunătățirea formării medicale, bazată pe cercetare științifică și studii academice.

În 1858, sub conducerea sa, s-a introdus primul regulament pentru serviciul interior al Spitalului Militar din București, organizând diviziunile spitalului în sectoare distincte pentru medicină și chirurgie, stabilind totodată o bază clinică pentru practică și educație în domeniul sănătății militare.

Din 1859, Spitalul Armatei se numește Spitalul Militar Central.

Spitalul Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila” din București este una dintre cele mai vechi și prestigioase instituții medicale din România. Fondat în 1831, spitalul are o lungă tradiție în oferirea de servicii medicale atât pentru personalul militar, cât și pentru civili.

Una dintre secțiile esențiale ale acestui spital este Secția de Psihiatrie, care a evoluat semnificativ de-a lungul anilor, adaptându-se la cerințele moderne ale psihiatriei și îngrijirii sănătății mentale.

Istoricul Secției de Psihiatrie

Secția de Psihiatrie a fost înființată în contextul nevoii crescânde de servicii specializate pentru militari, care, din cauza naturii muncii lor, sunt adesea expuși la stres intens, traume și alte probleme de sănătate mentală. La începuturile sale, secția a oferit servicii de bază, concentrându-se pe tratamentul și reabilitarea militarilor care prezentau tulburări psihice ca urmare a experiențelor din timpul războaielor și a altor evenimente traumatice.

Secția Clinică de Psihiatrie a fost înființată în 1995 prin scindarea Secției Neuropsihiatrie, care era condusă de generalul profesor doctor Constantin Dumitru-Dulcan la acea vreme. Generalul profesor doctor Mihai Dumitru Gheorghe a fost primul șef al Secției de Psihiatrie, iar renovarea clădirii în care se află secția a început în 2006.

După finalizarea lucrărilor de reabilitare în 2008 și după investițiile ulterioare pentru îmbunătățirea calității vieții pacienților spitalizați, saloanele sunt acum dotate cu un nivel crescut de confort și siguranță. Serviciile medicale oferite sunt conforme cu standarde moderne de calitate.

Începând din 2004, în cadrul acestei secții funcționează și Centrul de Cercetări Psihofarmacologice sub egida Academiei Române. Acest centru are ca scop îmbunătățirea continuă a asistenței terapeutice pentru pacienții cu tulburări psihice, prin utilizarea de agenți farmacologici de ultimă generație.

Prof. dr. Mihai-Dumitru Gheorghe – primul șef al Secției de Psihiatrie din cadrul Spitalului Militar

Prof. dr. Mihai-Dumitru Gheorghe (01.12.1950 - 28.03.2008) a fost o personalitate marcantă a Psihiatriei românești, unul dintre pionierii Psihofarmacologiei clinice în țara noastră. A fost șef al Secției de Psihiatrie din Spitalul Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila“ în perioada 1995-2006 și profesor universitar în cadrul UMF „Carol Davila“ București, catedra de Toxicologie, Farmacologie clinică și Psihofarmacologie clinică (2004- 2008). A semnat peste 250 de lucrări comunicate la congrese naționale și internaționale sau publicate în reviste de specialitate. A elaborat 12 monografii, dintre care menționăm Sindroame psihoorganice (Ed. Militară, București, 1992),

Boala Alzheimer (Ed. Militară, București, 1996), Actualități în psihiatria biologică (Ed. Intact, București, 1999), Bazele neurobiologice și psihofarmacologice ale schizofreniei (Ed. Medicală Amaltea, București, 2000), Orientări actuale în psihofarmacologie (Ed. Medicală Amaltea, București, 2000) și Antipsihoticele (Ed. Academiei Române, 2006).

A fost președinte al Comisiei de Psihiatrie a Ministerului Sănătății și Familiei (2000-2001), membru în Comisia MSF și IML de expertiză medico-legală, expert al Agenției Naționale a Medicamentului în domeniul evaluării eficacității medicamentelor, membru în grupul de experți pentru Ghidurile terapeutice ale Asociației Mondiale de Psihiatrie Biologică publicate în The World Journal of Biological Psychiatry, membru în Advisory Board pentru Europa Centrală și de Sud-Est pentru implementarea programelor terapeutice în schizofrenie.

A fost recompensat pentru activitatea științifică cu mai multe premii de-a lungul carierei sale: „ECNP Poster Award“ pentru lucrarea Treatment with selegiline in Alzheimer’s disease - SPECT evaluation, 12th ECNP Congress, London, september 21-25 1999; ECNP Regional Poster Award for the poster Nondominant hemisphere disfunction in Asperger Disorder; 7th ECNP Regional Meeting, Bucharest, 19-21 April, 2002; „Diploma de Onoare“ a Asociației Psihiatrice Române pentru Cercetare psihofarmacologică și înființarea Asociației Române de Psihofarmacologie, 25 octombrie, 2000; premiul Editurii Universitare Carol Davila“ pentru lucrarea Semiologie și Sindromologie Psihiatrică, București, martie 2003.

Evoluția în perioada postbelică

După al Doilea Război Mondial, Secția de Psihiatrie a Spitalului Militar Central a trecut printr-o perioadă de transformare și extindere. În această perioadă, au fost introduse noi metode de tratament, inclusiv terapii farmacologice și psihoterapii. Secția a început să colaboreze cu alte instituții medicale și academice, facilitând astfel accesul la cercetări și tehnologii de ultimă oră în domeniul psihiatriei.

În anii '60 și '70, secția a fost dotată cu echipamente moderne și a început să ofere o gamă mai largă de servicii, inclusiv tratamente pentru tulburări severe precum schizofrenia, tulburările bipolare și depresia majoră. Personalul medical, format din medici psihiatri, psihologi și asistente medicale specializate, a beneficiat de programe de formare continuă și specializare, asigurând astfel o îngrijire de calitate pentru pacienți.

Perioada comunistă și adaptările necesare

În perioada comunistă, sistemul medical din România a fost supus unor presiuni și constrângeri semnificative. Cu toate acestea, Secția de Psihiatrie a reușit să mențină un standard ridicat al îngrijirii medicale. În această perioadă, accentul a fost pus pe asigurarea tratamentului adecvat pentru personalul militar, dar și pentru civili, în special în contextul stresului și al problemelor sociale generate de regimul politic.

Transformările post-1989

După Revoluția din 1989, Spitalul Militar Central, inclusiv Secția de Psihiatrie, a intrat într-o nouă etapă de dezvoltare. Reformele din sistemul sanitar și deschiderea către practicile medicale occidentale au permis modernizarea infrastructurii și îmbunătățirea condițiilor de tratament. În această perioadă, secția a fost dotată cu echipamente de ultimă generație și a început să implementeze noi metode de tratament, cum ar fi terapiile cognitiv-comportamentale, terapiile de grup și cele de familie.

În plus, au fost stabilite parteneriate cu instituții medicale internaționale, facilitând astfel schimburile de experiență și accesul la formări și conferințe internaționale pentru personalul medical. Aceste colaborări au contribuit la creșterea nivelului de expertiză și la implementarea celor mai noi descoperiri și tehnici în domeniul psihiatriei.

Din anul 2004 funcționează în cadrul acestei secții și Centrul de cercetări psihofarmacologice aflat sub egida Academiei Române, al cărui scop este îmbunătățirea continuă a asistenței terapeutice pentru pacienții diagnosticați cu tulburări psihice, prin accesul la agenți farmacologici de ultimă generație.

Adresabilitatea Secției de Psihiatrie este în continuă creștere datorită accesului pacienților la tratamente psihotrope de ultimă generație, personalului înalt calificat și infrastructurii moderne.

Un alt factor care contribuie la creșterea adresabilității este calitatea managementului de caz, care include evaluări psihiatrice și psihologice detaliate, posibilitatea monitorizării multidimensionale a manifestărilor psihopatologice pe durata intervențiilor psihofarmacologice, precum și cooperarea interdisciplinară ce permite rezolvarea cazurilor complexe, cu multiple comorbidități, dar și efectuarea unor investigații de specialitate performante în cadrul spitalului, necesare pentru acuratețea diagnosticului diferențial.

Annual, peste 1.500 de pacienți sunt internați în această secție pentru a beneficia de analize și tratamente specializate. Diversitatea diagnosticelor reprezintă o provocare constantă pentru echipa de medici și asistente, iar competențele personalului acoperă asistența pacienților cu patologii variate din întregul spectru al psihopatologiei. Expertiza medico-militară constituie un segment

important al activității secției, iar evaluarea periodică a stării de sănătate a militarilor diagnosticați cu tulburări psihice este realizată prin colaborarea dintre psihiatri și psihologi clinicieni.

Medici cu o contribuție deosebită la înființarea Secției de Psihiatrie a SUUMC:

- General de brigada in rezerva Dr. Pascu Ioan,
- Colonel in rezerva Dr. Isacu Silviu,
- Colonel in rezerva Conf. Univ. Dr. Vasile Daniel,
- Colonel in rezerva Dr. Iliescu Spiridon,
- Colonel in rezerva Dr. Baloescu Arina,
- Psiholog Grigorescu Gabriela

Medici ce activează în prezent pe Secția de Psihiatrie a SUUMC:

- Colonel Dr. Vasiliu Octavian
- Locotenent Colonel Dr. Mangalagiu Andrei - Gabriel,
- Locotenent Colonel Dr. Petrescu Bogdan - Mircea,
- Maior Dr. Candea Cristian,
- Dr. Tudor Corina

Serviciile oferite în prezent

Adresabilitatea Secției Psihiatrie este în continuă creștere, pornind de la accesul pacienților la tratamente psihotrope de ultimă generație, personalul înalt calificat și baza materială modernă. Un alt factor de creștere a adresabilității este reprezentat de calitatea managementului de caz, care include evaluări psihiatrice și psihologice detaliate, posibilitatea monitorizării multidimensionale a manifestărilor psihopatologice pe durata intervențiilor psihofarmacologice, cooperarea interdisciplinară care permite rezolvarea unor cazuri complexe, cu multiple comorbidități și efectuarea unor investigații de specialitate performante în cadrul spitalului, necesare pentru acuratețea diagnosticului diferențial.

Peste 1 500 de pacienți sunt internați anual în această secție pentru a putea beneficia de analize și tratamente de specialitate. Diversitatea diagnosticelor reprezintă o provocare continuă pentru echipa de medici și asistente, iar competențele personalului acoperă asistența pacienților cu patologii diverse din întregul spectru al psihopatologiei.

Expertiza medico-militară constituie, totodată, o componentă vitală a activității din Secția de Psihiatrie, iar preocuparea pentru evaluarea periodică a stării de sănătate a militarilor diagnosticați cu tulburări psihice se realizează prin colaborarea strânsă între psihiatri și psihologi clinicieni.

Secția de Psihiatrie a Spitalului Militar Central a avut o contribuție semnificativă la dezvoltarea psihiatriei militare în România. Prin abordarea complexă a problemelor de sănătate mentală,

aceasta a reușit să ofere suport nu doar pacienților militari, ci și familiilor acestora, recunoscând importanța unui mediu de susținere pentru recuperarea și reintegrarea socială a celor afectați de tulburări psihice.

În prezent, Secția de Psihiatrie a Spitalului Militar Central „Carol Davila” oferă o gamă largă de servicii, adaptate nevoilor variate ale pacienților. Printre aceste servicii se numără:

- Evaluare și diagnostic: Evaluări comprehensive pentru diagnosticarea tulburărilor psihice, utilizând metode moderne și instrumente de diagnostic validate internațional.
- Tratament farmacologic: Prescrierea și monitorizarea tratamentelor medicamentoase pentru diverse tulburări psihice, asigurând ajustarea acestora în funcție de răspunsul pacientului.
- Psihoterapie: Oferirea de sesiuni de psihoterapie individuală, de grup și de familie, utilizând tehnici variate, cum ar fi terapia cognitiv-comportamentală, terapia dialectic-comportamentală și terapia de expunere.
- Reabilitare psiho-socială: Programe de reabilitare pentru pacienții cu tulburări severe, axate pe reintegrarea socială și profesională.
- Prevenție și educație: Programe de prevenție și educație pentru sănătatea mentală, destinate atât personalului militar, cât și civililor.

Realizări ale echipei Secției Clinice Psihiatrie:

- o Premiul „Gheorghe Marinescu”, acordat de Academia Română, Secția Științe Medicale, pentru lucrări publicate în anul 2017, a revenit volumului Impactul terapiei farmacologice asupra calității vieții în depresia geriatrică.
- o The Best Poster Presentation obținut la 11th Congress of Balkan Military Medical Committee, Athens, Greece, 18-22 June 2006 pentru lucrarea intitulată Augmenting antidepressive psychopharmacological approach with cognitive-behavioral therapy in refractory major depressive disorder – Vasiliu O, Vasile D, Sarmache M, Vasile M.
- o ECNP Regional Poster Award: The effects of the adenosinic agonists and antagonists on behaviour and on EEG activity in rats. I. Cristescu, T. Răducanu, A. Zugravu, D. Vasile, S. Stoleru. 7th ECNP Regional Meeting 2002, Bucharest, Romania.
- o Balkan Military Medical Committee: First Prize from Romanian delegation for poster presentation during 12th Congress of BMMC. 2007, Poiana Brașov, Romania
- o 13th Congress of Balkan Military Medical Committee: First Prize Poster Award: Psychiatric Comorbidity in Somatoform Disorders. 2008, Kusadasi, Turkey.

Activitatea de cercetare farmacoclinică a Secției Clinice Psihiatrie are un istoric îndelungat, de peste 20 de ani, și a inclus participarea echipei de investitori într-un număr de circa 40 de studii clinice multicentrice, dublu orb, randomizate, dedicate tratamentului farmacologic al tulburării depresive majore, tulburării afective bipolare, tulburărilor neurocognitive, schizofreniei, tulburării schizoafective etc.

Mai multe granturi de cercetare și educaționale au fost, de asemenea, realizate cu participarea echipei noastre de medici: PNCDI II nr. 41035/2007 „Evaluarea polimorfismului genetic ca sursă a variabilității răspunsului terapeutic la medicamentele cu metaboliți activi“ (POLIGENACT), perioada 2007-2010; PNCDI II nr. 41049/2007 „Impactul farmacocinetic și clinic al factorilor neuroendocrini în terapia cu antipsihotice atipice“ (HORMONANTIPSI), perioada 2008-2011; PNCDI II nr. 41053/2007 „Dezvoltarea investigației farmacogenetice pentru personalizarea terapiei medicamentoase în boala cardiovasculară“ (FARMACOGENOMCCV), perioada 2007-2010.

Un număr de 17 monografii și tratate de specialitate au fost realizate de medicii Secției Psihiatrie și publicate la edituri din țară și străinătate, fiind recompensate cu distincții naționale, iar unele dintre ele reprezentând materiale didactice pentru rezidenții în specialitatea Psihiatrie.

Articolele publicate anual în reviste de specialitate importante din întreaga lume (American Journal of Psychiatry, European Neuropsychopharmacology, Clinical Neuropsychopharmacology, Journal of Clinical Psychiatry etc.), precum și lucrările prezentate la numeroase congrese internaționale, realizate de medicii Secției Clinice Psihiatrie, reflectă activitatea de cercetare și experiența clinică a acestora. **Concluzie**

Istoricul Secției de Psihiatrie a Spitalului Militar Central din București reflectă nu doar evoluția psihiatriei militare în România, ci și angajamentul continuu pentru îmbunătățirea serviciilor medicale și a calității vieții pacienților.

Secția de Psihiatrie a Spitalului Militar Central „Carol Davila” din București este o componentă esențială a acestui prestigios spital, oferind servicii medicale de înaltă calitate pentru tratarea și reabilitarea pacienților cu diverse afecțiuni psihice. Prin evoluția sa continuă și adaptarea la noile descoperiri în domeniul psihiatriei, secția rămâne un pilon de bază în îngrijirea sănătății mentale în România, contribuind semnificativ la bunăstarea personalului militar și a comunității în ansamblu.

Bibliografie:

1. Istoric, n.d. . Spitalul Universitar de Urgență Militar Central Dr. Carol Davila. URL <https://www.scumc.ro/despre-noi/istoric/> (accessed 7.6.24).
2. Secția Clinică Psihiatrie, n.d. . Spitalul Universitar de Urgență Militar Central Dr. Carol Davila. URL <https://www.scumc.ro/spital/medicale/sectia-clinica-psihiatrie/> (accessed 7.6.24).
3. www.scumc.ro Arhivat în 20 iulie 2013